

A későbbi események fényében ez a döntés elsietettnek tűnhet, hiszen lemondást jelentett azokról a postdemokratikus követelésekről, amelyek az adott korban is a praeszocialista nélkülözhetetlen feltételei voltak: egyben és egyidejűleg. Ha Balogh Edgár számvetéséhez kívánunk segítséget nyújtani, akkor ez a lépés a mínusz rovatba írható. Viszont az is kétségtelen, hogy az utó- és előkövetelésekről való megfélekedéssel (azaz a lenini permanens forradalomelmélet körültekintő alkalmazásának elmulasztásával) egyidejűleg nagyobb súllyal esik a latba a Sarlónak az a történelmi érdeme, hogy a nacionalizmustól képes volt a szocializmushoz eljutni. A szocializmus talajáról pedig bármikor helyes választ lehet adni Kelet-Európa népeinek közös kérdéseire, míg a nacionalizmusok bűvkörében állva sohasem.

Minthogy a Sarló képes volt erre a szintre eljutni, mai erőfeszítéseink egyik történelmi erőforrásának tekinthető.

Ezért csonka az a szöveg, ezért cseng hamisan az a szó, amely a korszak történetéről írva vagy beszélve megfélekedezik a Sarlóról.

SZABÓ IVÁN: CSEPELI KÚT